

Сисоєва Світлана Олександрівна,
доктор педагогічних наук, професор,
член – кореспондент НАПН України,
завідувач науково-дослідної лабораторії освітології
Київського університету імені Бориса Грінченка

МЕТОДОЛОГІЧНІ СТАНДАРТИ ПОРІВНЯЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ У ПОЛЬСЬКОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

До методологічних стандартів порівняльного дослідження відносять: вибір мети і предмету дослідження, їх концептуалізація; вибір методів, технік і засобів дослідження; відбір експериментального матеріалу (проб, випробувань) і засобів отримання інформації; організація дослідження; аналіз та інтерпретація одержання результатів. До нормативних стандартів порівняльного дослідження відносять поділ дослідницького процесу на окремі етапи, що робить більш прозорим висвітлення деяких методологічних питань, вирішення яких визначає успіх дослідження.

Усталено виділяються такі основні етапи дослідження:

- 1) концептуалізація дослідження;
- 2) вибір предмету дослідження;
- 3) вибір зразка;
- 4) робота на території;
- 5) інтерпретація результатів дослідження.

Еквівалентність є центральною проблемою на всіх етапах порівняльного дослідження. На етапі концептуалізації, тобто операціоналізації досліджень, дослідник зосереджується на формулюванні гіпотез, що стосуються кожного явища, яке буде піддаватися емпіричному дослідженню. Проблема концептуалізації, пов'язана з розробкою теоретичних основ і характеристик (параметрів), які піддаються виміру, може бути умовою еквівалентності досліджуваних явищ.

Питання щодо предмету дослідження зосереджується навколо зв'язку між контекстом і більш загальними ознаками досліджуваних явищ. Предмет дослідження зазвичай визначається у вигляді теоретичних позицій і відповідних елементів для співставлення одиниць. Предмет досліджень не є постійним поняттям. З точки зору еквівалентності, предмет дослідження має бути значущий, якщо йдеться про одиниці, що можна порівнювати. В іншому випадку, він повинен піддаватися модифікації і змінам.

Отже, важливим є знаходження загальних теоретичних основ, які могли би бути застосовані до всіх порівнюваних одиниць і були б сформовані на базі конкретних досліджуваних країн.